

ความคิดเห็นของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ที่มีต่อสื่อ เสริม
ในระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสู่ทัยธรรมราช

นายวีรยุทธ บุญยะไวโรจน์

ศูนย์วิทยบรห์พยาภ
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาโสตทศนศึกษา^{จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย}
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN. 974-564-271-1

008947

17399609

OPINIONS OF GRADUATES IN EDUCATION TOWARD SUPPLEMENTARY MEDIA
OF DISTANCE LEARNING SYSTEM OF SUKHOTHAI THAMMATHIRAT OPEN UNIVERSITY

Mr. Werayuth Boonyawairot

A Thesis Submitted Partial in Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Education

Department of Audio - Visual Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

หัวขอวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ที่มีต่อสื่อ เสริมในระบบการ
ศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

โดย

นายวิรยุทธ บุญยะไวโรจน์

ภาควิชา

โสดทัศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุนันท์ มั่นมาคม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ มนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสมิทธ)

.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุนันท์ มั่นมาคม)

.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิรุพท์ ลือพาฤทธิ์)

.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ที่มีต่อสื่อ เสริมในระบบ
การศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ชื่อนิสิต

นายวีรยุทธ บุญยะไวโรจน์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุนันท์ ปัทมาคม

ภาควิชา

โสดทัศนศึกษา

ปีการศึกษา

2527

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ที่มีต่อสื่อเสริม คือ รายการวิทยุกระจายเสียงและรายการวิทยุโทรทัศน์ เพื่อการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ปีการศึกษา 2525 จำนวน 825 คน จำแนกเป็นบัณฑิตแขนงวิชาประถมศึกษา มัธยมศึกษา และบริหารการศึกษา ที่ได้มาโดยการใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ด้วยเกณฑ์การสุ่มในอัตรา 1 ต่อ 10 จากจำนวนบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ทั้งหมด 8,206 คน ทั่วประเทศ

2. เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อสื่อเสริม เกี่ยวกับรายการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เพื่อการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 825 ชุด โดยส่งทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ และได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาทั้งสิ้น 582 ชุด คิดเป็นร้อยละ 70.55 หลังจากนั้น นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ด้วยการคิดร้อยละ ค่ามัชณิค เลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

สื่อเสริมประเกตราภารวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา

1. ลักษณะการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นการฟังรายการคนเดียวมีการรับฟังรายการนาน ๆ ครั้ง และสาเหตุส่วนใหญ่ที่ไม่สามารถรับฟังได้ทุกครั้ง เพราะไม่มีเวลาว่างต้องทำงานหรือกิจกรรมอื่นที่ไม่สามารถรับฟังได้ในเวลานั้น
2. รายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา ควรมีความยาวรายการละ 20 นาที โดยมีจำนวน 17 รายการ ต่อหนึ่งชุดวิชาและช่วงเวลาที่ควรออกอากาศที่เหมาะสมที่สุด คือช่วงเวลา 18.00 - 20.00 น.
3. รูปแบบของรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาที่บัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชให้ความสนใจมากที่สุดคือ การบันทึกเหตุการณ์จริงและการสาธิตประกอบกิจกรรมที่กำหนด
4. คุณภาพด้านเทคนิคและด้านเนื้อหาสาระของรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับดี ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการรับฟังรายการที่มีมากที่สุดคือ เวลาออกอากาศรายการอยู่ในช่วงของการทำงานและมีกรับฟังได้ไม่ชัดเจนหรือรับฟังไม่ได้

สื่อเสริมประเกตราภารวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

1. ลักษณะการรับชมรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีลักษณะการรับชมรายการร่วมกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในบ้าน มีการรับชมเกือบทุกครั้ง และสาเหตุส่วนใหญ่ที่ไม่สามารถรับชมรายการได้ทุกครั้ง เพราะไม่มีเวลาว่าง ต้องทำงานหรือกิจกรรมอื่นที่ไม่สามารถรับฟังได้ในเวลานั้น
2. รายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ควรมีความยาวรายการละ 30 นาที โดยมีจำนวนมากกว่า 7 รายการต่อหนึ่งชุดวิชา และช่วงเวลาที่ควรออกอากาศที่เหมาะสมที่สุด คือช่วงเวลา 18.00 - 20.00 น.

๓. รูปแบบรายการวิทยุ โทรทัศน์ เพื่อการศึกษาที่มีผลต่อสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสู่ขั้ยธรรมอิราชให้ความสนใจมากที่สุด คือ การสาธิตประกอบการอธิบาย และ^๑
การผสมหลาย ๆ รูปแบบในการเสนอเนื้อหา

๔. คุณภาพด้านเทคนิคและด้านเนื้อหาสาระของรายการวิทยุ โทรทัศน์ เพื่อ
การศึกษาอยู่ในระดับดี ส่วนมัญหาและอุปสรรคในการรับชมรายการที่มีมากที่สุดคือ การรับภาพ
และเสียงไม่ค่อยชัด เจ็นหรือรับชมไม่ได้

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Opinions of Graduates in Education Toward Supplementary Media of Distance Learning System of Sukhothai Thammathirat Open University.

Name   Mr. Werayuth Boonyawairot

Thesis Adviser   Assistant Professor Sunan Patamachome

Department   Audio - Visual Education

Academic Year   1984

ABSTRACT

Objectives

To study the opinions of those graduates in education toward supplementary media particularly educational radio and television programs provided by the distance learning system of Sukhothai Thammathirat Open University

Procedures

1. Eight - hundred and twenty five graduates of education were selected randomly (using the ratio of 1 : 10) from the total of 8,206 graduates from all over the country in 1982. These subjects were divided according to their major studies : primary education, secondary education, and educational administration.

2. Each graduate was sent by mail a questionnaire asking his or her opinion concerning supplementary media : educational radio and television programs produced by Sukhathai Thammathirat Open University.

Five - hundred and eighty two questionnaires (about 70.55 %) were returned. Later, the results were analized by percentage, arithmetic mean and standard deviation.

Results

Opinions toward educational radio programs

1. Graduates usually listened to the radio programs on their own. They were able to listen to the programs only once in a while because they either didn't have time or they had to work or were engaged in other activities.
2. Educational radio programs should be approximately 20 minutes long and should have about 17 programs for each subject. The best time to transmit them should be during 18.00 - 19.00 hour.
3. Format of the programs prefered by the graduates was a combination of demonstration, illustrations and lectures.
4. The quality of both technical and content aspects of the programs was considered good. However, there were a few problems most of which were poor transmission and in conveniences to listen, to programs broadcast during the students working hours.

Opinions toward educational television programs

1. Graduates usually watched the programs with the other members of the family and they watched practically every program. The reasons that they could not watch the programs were either they did not have time or they were already engaged in other activities during broadcasting.

2. Educational television programs should be approximately 30 minutes long. For each subject should have about 7 programs or more and should be transmitted during 18.00 - 20.00 hour.

3. Program format prefered by the graduates were demonstrative program and a combination of demonstration, illustrations, and lectures.

4. The quality of both technical and content aspects of the programs was considered good. However, there were a few programs most of which were poor transmission and inconveniences to listen, to programs broadcast during the students working hours.

ศูนย์วิทยบรังษยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ท่าน โดยเฉพาะ
อย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุนันท์ บัญคำม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้กรุณาให้คำปรึกษา¹
แนะนำ ตรวจสอบแก้ไข และปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบขอน
พระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจากศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน ที่ให้
ความเห็นชอบในการดำเนินการวิจัย ตลอดจนสนับสนุนในการขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบ
สอบถาม อันส่งผลให้ได้รับข้อมูลต่าง ๆ สมดังจุดมุ่งหมาย

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน
และให้กำลังใจมาโดยตลอด จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

วีรบุตร บุญยะໄวโรจน์

ศูนย์วิทยบรหพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิติกรรมประกาศ	๗
รายการตารางประกอบ	๘

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของน้ญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	13
ขอบเขตของการวิจัย	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
การศึกษาระบบ เปิดของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ...	15
สื่อการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล	16
ความจำเป็นในการใช้สื่อเสริมประเภทรายการวิทยุกระจาย-เสียงเพื่อการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล.....	19
ความจำเป็นในการใช้สื่อเสริมประเภทรายการวิทยุโทรทัศน์ เพื่อการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล	22
การวิจัยเกี่ยวกับรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา...	23
การวิจัยเกี่ยวกับรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา	26
3 วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	30
ลักษณะของแบบสอบถาม	30
ลักษณะของกลุ่มประชากร	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	31

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
5 สรุปผลการวิจัย	61
ผลการวิจัยสื่อ เสริมประเกทรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา	62
ผลการวิจัยสื่อ เสริมประเกทรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา	64
อภิปรายผลการวิจัย	66
ข้อเสนอแนะ	69
บรรณานุกรม	70
ภาคผนวก	75
ประวัติผู้เขียน	91

ศูนย์วิทยทรัพยากร อุปกรณ์สนับสนุนมหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	33
2	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. ที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามแขนงวิชาที่สำเร็จการศึกษา	34
3	แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะในการรับฟังรายการวิทยุ: กระจายเสียงเพื่อการศึกษาของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. ในชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียน	34
4	แสดงจำนวนและร้อยละของสา เทศที่ไม่สามารถติดตามรับฟัง รายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาได้ทุกรังของบัณฑิตสาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มสธ.	35
5	แสดงจำนวนและร้อยละของกิจกรรมขณะที่รับฟังรายการวิทยุ กระจายเสียงเพื่อการศึกษาของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ..	36
6	แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะการรับฟังรายการวิทยุกระจาย เสียงเพื่อการศึกษาของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ.	36
7	แสดงจำนวนและร้อยละของช่วงความยาวของรายการวิทยุกระจาย เสียงเพื่อการศึกษาในแต่ละรายการของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ.	37
8	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. ที่มี ความเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาที่ควรออกอากาศรายการวิทยุกระจาย- เสียงเพื่อการศึกษาในช่วงวันจันทร์และวันศุกร์	38
9	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. ที่มี ความเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาที่ควรออกอากาศรายการวิทยุกระจาย- เสียงเพื่อการศึกษา ในช่วงวันเสาร์และวันอาทิตย์	39

10	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. ที่มีความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมใน การจัดรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา จำนวน 17 รายการต่อหนึ่งชุดวิชา	40
11	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. ที่มีความเห็นเรื่องความจำเป็นในการขอใช้บริการสำเนาวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา	41
12	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. ที่มีต่อรูปแบบรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา	42
13	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. ที่มีต่อคุณภาพด้านเทคนิคของรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา	43
14	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. ที่มีต่อคุณภาพด้านเนื้อหาสาระของรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา	44
15	แสดงจำนวนและร้อยละของบัญหาและอุปสรรคในการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ.	45
16	แสดงจำนวนและร้อยละของประโยชน์ที่ได้รับจากการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ.	
17	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. ในการรับชมรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียน	47

หน้า

18	แสดงจำนวนและร้อยละของสา เทหุที่ไม่สามารถติดตามรับชม รายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาได้ทุกครั้ง ของบัณฑิตสาขา วิชาศึกษาศาสตร์ มสธ.	48
19	แสดงจำนวนและร้อยละของกิจกรรมของบัณฑิตรับชมรายการวิทยุ- โทรทัศน์เพื่อการศึกษาของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ....	48
20	แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะการรับชมรายการวิทยุ โทรทัศน์เพื่อการศึกษาของบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ...	49
21	แสดงจำนวนและร้อยละของช่วงความยาวของรายการวิทยุ โทรทัศน์เพื่อการศึกษาในแต่ละรายการของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษา ศาสตร์ มสธ.	49
22	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. ที่มีความเห็นต่อช่วงเวลาที่ควรออกอากาศรายการวิทยุโทรทัศน์ เพื่อการศึกษาในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ถ้ามหาวิทยาลัยสูงไทย- ธรรมชาติราชมีการขยายเวลาในการออกอากาศ	50
23	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. ที่มีความเห็นต่อช่วงเวลาที่ควรออกอากาศรายการวิทยุโทรทัศน์ เพื่อการศึกษาในวันเสาร์และวันอาทิตย์ ถ้ามหาวิทยาลัยสูงไทย- ธรรมชาติราชมีการขยายเวลาในการออกอากาศ	51
24	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. ที่มีความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมสมของจำนวนรายการโทรทัศน์ เพื่อการศึกษาต่อหนึ่งชุดวิชา	52
25	แสดงจังหวัดที่สามารถรับชมรายการโทรทัศน์ได้ชัดเจนที่สุดจาก สถานีต่าง ๆ ของบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ.	53

หน้า

26	แสดงจำนวนและร้อยละของบัญชีติดสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. ที่มีความเห็นเรื่องความจำเป็นในการขอใช้บริการสำเนารายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา	55
27	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัญชีติดสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. ที่มีต่อรูปแบบรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา	56
28	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัญชีติดสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. ที่มีต่อคุณภาพด้านเทคนิคของรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา	57
29	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัญชีติดสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. ที่มีต่อคุณภาพด้านเนื้อหาสาระของรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา	58
30	แสดงจำนวนและร้อยละของบัญหาและอุปสรรคในการรับฟังรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของบัญชีติดสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ.	59
31	แสดงจำนวนและร้อยละของประโยชน์ที่ได้รับจากการวิทยุ-โทรทัศน์เพื่อการศึกษาของบัญชีติดสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ.	60

ศูนย์วิทยุโทรทัศน์พยากรณ์
อุปางสก์รัฐมนตรีมหาวิทยาลัย